

Aidas Marčėnas

EILĖRAŠČIAI

BEVEIK LIGI ŠVENTOSIOS

jégom siaubingom – žeminkimės! jūra –
vidaus vanduo ir išorės vanduo
sueina čia – ir kertasi; sugūra,
prakiūra lyti, griuvenos, ruduo

bangų mūšos neatitinka žingsnis,
dvejoja vienis ir išsprūdės „gal“ –
kažko pradžia, tačiau kartu ir tvinksnis
sekundei stabtelėt ir suktelėt atgal

nes ko dar eit kai toks lietus ir véjas,
nes gal iš viso nebuvau išėjęs,
netemsta gal ir gal toli naktis

– gal dar esu – kaltai galva galvoja,
– esi, esi – kartoja kojai koja,
– šypsaisi dar – sumerdėja dantis

2000 10 17

DU BANDYMAI

1

Ištarsi – spalis. Ir staiga
prieš pat akis pageltęs lapas.
Ištarsi – šiaurė. Ir – taiga,
kirtavietė, senelio kapas,
kažkokios valtys – kaip, kodėl?
šviesa, šešeliai, lapės akys.
Ištarsi – vakaras. Ir vėl
po sodą sklandančios plaštakės.

2

Ištarsi – vakaras: žiema,
vos temstant – sniego violetas.
Ir kur regėta ši schema?
ir kur matytos šitos vietas?
tas kreivas vaikas? patirtis
spengios tylos – nelyg po tvano?

ištarsi – labas. Ir mirtis,
ir vėl mirtis. Ir vėl ne mano.

1999 07 28

ERŠKĘCIŲ KRŪMAS DŪZGIA

erškėcių krūmas dūzgia
pilnas tavęs ir tekančios saulės

mano laikas teka greičiau
nei turėčiau kalbėti

todėl nežinau

GRUODIS

O gruodyje ir vėl pabrangsta viskas.
Žiema prasideda – kad ir kokia
ji būtų. Šaltas saulės diskas
nelyg iš ledo. Moteris lauke

išdžiausto skalbinus, bet dar nepasiduoda:
paklodės baltos – meilės aitvarai,
pakylantys virš susapnuoto Sodo, –
ji tai byloja šitaip atvirai

šaltam pasauliui, laikui amžinybės,
betiksliams žodžiams, popieriui tuščiam
ir pačiai sau, pilnai naujos gyvybės.
Ir tau, ir man. Ir dar kažkam trečiam.

1992 12 04

ĮTAKOS

man darė įtaką lietus
ir jaunas buninas, ir vėjas,
ir šventas jonas – du kartus,
ir tris kartus – šviesos kūrėjas

ir keturis kartus kadai,
o ne, penkis – tarkovskio kinas,
ir kokį trisdešimt – baltais
kasmet pražystantis jazminas

kelis kartus, sakykim, mūzos,
bet daug dažniau – mėlynė, guzas
ir daugel panašių dalykų

iliuzijos, pegasų karčiai,
ir vieną sykį – šitas karčiai
saldus gyvenimas už dyką

1999 06 25

KARTAIS ABEJOJU AUTORYSTE

Ir Dievas sutvėrė žmogų pagal savo paveikslą;
(PR 1, 27)

dvi paros įtamos,
nemiga, badavimas,
besaikis
rūkymas „iš tų nervų“

antrą naktį staiga
vienas po kito
ateina šeši invalidai
eilėraščiai, tereikia
teisingiau užrašyt

remontuojant
šeštą ties nosies
pertvara kažkas
lyg nutrūksta ir niekaip
negaliu nei nuryt,
nei išspjaut, galvoju

pasižiūrėsiu, yra gal
kokiu nors išorinių
pokyčių, veidrody
išsprogusiomis akimis
spigina į mane
klaiki pasišiaušusi
ilganosė – štai šitas

šitas tai jau tikrai
mano sukurtas, šitas

aidas, šitas marčėnas

2003 06 19

KLAIDA

neatitaisoma mano klaida
prieš penkiolika metų žaidžiant slėpynių
jsilipti į klevą mokyklos kieme
atsisėst ant šakos ir žiūrėt
kaip neranda manęs neatitaisoma
neatitaisoma klaida neišsiduot kai visi
užmiršę mane išsiskirsto

nes prieš dešimtjį metų tą klevą nukirto
supjaustė ir išvežė

o aš vis dar
slepiuosi tame

KONTAKTAI

tikiu, bet nėra, netikiu, bet yra –
apie ateivius
ką galiu pasakyti? jų

nenuspėjamą būdą, niekur buvimą
ir nebuvinamą visur, nuolatinį
mūsų prasilenkimą

erdvėje ir laike – greitą maistą
transcendencijos išalkusioms
sieloms, sunkiai virškinama

suvulgarintą kitapusybę,
nuleidžiamą sąmonęs
unitazuose – po teisybei

mažai jie man rūpi, kas kita
ta simpatinga
keturiaskesdešimtmetė brunetė –

po tamsiais akiniais pasislėpę
penkta jau diena prasilenkdami
susitinkam pakrantėje, tarsi

nepastebėdami vienas kito
gyvenimų, tarsi nebéra mūsų,
tarsi nebuvo, tarsi nebus

2004 04 22

MANO NERIS

Antakalnis man vasara yra
ir garlaivio sukeltos aukštos bangos
indėnų pelkės prerijų žara
ir visad girtas prie statybų sargas

nei du delnai plaštakės dienomis
o vakarais baugu šešėlio savo
ir kuoja paskenduolės akimis
kur Tadzikas prie akmenų sugavo

keisti mergaičių pokalbiai slapti
jų suokalbiai nereiškiantys mums nieko
žaidimai teatrai štai ir apsupti
žiaurių komančų skalpus jiems paliekam

pievelėje kur tarësi gentis
kvailų darželinukų skambios voros
ir kaip didžiausia amžiaus paslaptis
dėžutėje sugautas storas voras

aš jau seniai tenai negyvenu
ir vien sapne dar rodos man tos vietas
aukštu krantu kur vaikas aš einu
stebédamas kaip toldamas iš lėto

baltuolis garlaivis tuož vingyje ištirps
ir liks verti tik moteriškių kūnai
kuriems besivoliojant saulėje prisiryps
kitam krante aukšti balti Žirmūnai

MAXIMA

metų pradžios išpardavimas, tarytum
lesalo vištoms pabérus – pulkelis
raibų moterų prie vežimaičių

su nupigintais skudurėliais – valdyk,
sakau, valdyk savo žemuosius
instinktus – neaugi norétum

atrodyti apsirédžiusi taip, kaip ir jos
arba jų giminaičiai – modifikuotu
goduliu akyse, papilkėjusia

veido oda, drapanomis – be dvasios
pamušalo, lengvai išverčiamomis
pažiūromis, euroeilėraščiais, vienodais

vokiškai ar lietuviškai, geriau,
sakau, *second hand’as* – tai tai,
ko jiems neberekia – tasai

Gianfranco Cornelio švarkelis,
gulantis kaip tik tau, o ir man –
Celenas arba Rilke, Poundas

ir Eliotas, prašmatnus Hölderlino
kliedėjimas, giliau pasiknisus – tikiu,
atratume ką nors iš Versace’s

Giotto arba Botticellio,
atratume Dante’s pragaro priešangį
Anykščių šilelyje – Baranausko

2003 01 13

METAI BE ŽIOGO

Šalta naktis. Bet dieną dar atšyla.
Greta mirtis, todėl gyvybė kaupias
prieš pirmą šalną. Vasara jau traukias, –
greit amžiną mirties-gyvybės bylą
išspręs ruduo. Laiškai neparašyti
sudegs. Taip parkuos deginami lapai.
Vienutėn iš vienutės – šie etapai.
Be žiogo – metai. Bandymai išgyti.

„Iš nervų visos. Tik viena – iš meilės.“
„Kas nemylėjo – tas ir negyveno.“
„Tremčių ir kryžių! Tautai reikia meno
suprantamo.“ „Ką reiškia šitos eilės?“
Žiogeli, griežk. Nesigailék kojelių!
Aš negirdžiu, bet gal išgirs koks glušas?
Rudens liūtis – blaivyklos šaltas dušas, –
išleis, ir eik neklausinėjės kelio.

Nubusk ir melskis: „Tėve nebe mūsų,
neduok daugiau jiems duonos kasdieninės, –
pyrago duok“. Kasdien mažiau tėvynės.
Teliko himnas, o giesmė užduso.

Juokinga skystis. Giedrą keičia lietūs,
tad saulės blyksniai skaudūs kaip patyčios.
Joks šventraštis neišaugins garstyčios, –
todėl esu. Ir tik todėl – poetas.

Todėl kiekvienas laiškas – paskutinis.
Išspaustas vynas nerašytų vaisių.
Todėl esu. Ir tik todėl išeisiu
užrašęs turtą – rudenj auksinj.
Rugsėjo auksas – visos brangenybės.
Diena trumpyn, bet ir naktis trumpėja.
„Gimimo dienai dovanok man vėją.
Gimimo nakčiai – dar šiek tiek gyvybės.“

1993 08 17–1993 09 05

RADAUSKO NUŽUDYMAS

V. Kavoliui

viešnia blondinė įžengė į salę
sesuo šaltoji laimėj ir varge
parklupus prieš šmaikštajantį karalių
jam sukuždėjo békime drauge

iš šito baliaus lėkšto ir neverto
tų pastangų mes būsime kartu
akacijos putos skambės išgertos
sidabro taurės siunčiamos ratu

ten arfom gros šviesusis Apolonas
Neronas Romą tau padegs gražiai
ir aukštins žvakę žydinčio kaštono
su angelais giedodami gaidžiai

karalius baigė grakštų anekdotą
ir jam paplojo draugiška svita
ir kaliniai kvatojos už grotų
ir verkė duona tinginiui skirta

pro vyno taurę aušo rojaus dugnas
fontaną smaugė vandenų jėga
o jis šypsojos pergalingai liūdnas
aukštam krésle tapytame Degas

REGNUM MMIII

kamanė dūzgia piliarožėn,
bet pastangom mano valios
j eilėraščio pradžią
visais virpesiais įsirašo,
lyg premjeras istorijon –
plyta filosofo – už našų
kūrybinį darbą, valdovų
rūmus atstatant – karaliams
grįžtant namo po sėkmingų
medžioklių iš iškirsto miško –
per kvailių renesansą,
per Vilniaus barokinį dangą

angelų giesmėmis pakeltiems –
nuo pastolių ir viškų
lemon joy ir *merlyn*,
ir *biplan*, ir *bavarai*, ir *mango*,
bet, sakyciau, dažniau
ruki v verch arba *lesopovalas*
ir Apvaizdos tinklainėje
netaisyklingas ovalas
karšto oro baliono,
kasmet panašesnio į angą,
pro kurią į simbolinį miestą
poetas simboliškai krinta

ir kol kisdamas tikslina
savo vertimą iš švento
Pranciškaus kalbėjimų saulei –
prašvinta, sutemsta, prašvinta
mitologinės tiesos –
Ikaro ir inteligento
panašumų ir skirtumų
fugos vargonams ir smuikui,
ir nors stengtas gražiai
nugyventi prasmingą ir puikų
gyvenimą, viltas vis viena
labiau nei gyventa

kai nebedera Bachas
ir kaulų vargonai suskyla –
išguldytais gandrais
įsirėmina užbaigtas vaizdas,
kur vis krinta poetas,
o oro balionas vis kyla
ir drakono kvapu
pučia degančią smarvę į žaizdrą,

kuriame bus nukaltos
tvarkos ir teisybės grandinės –
iš tuščių pažadų,
iš gudrių pranašycių gruzinės

lengvo oro balionuos,
reklaminės Viešpaties žaizdos –
išversti viduriai –
palei Katedrą – švintančių mūry,
išaustų erdvėje,
tartum Fata Morganos miražas
iš retorikos ir pilotažo
aukštujų figūry
apsvaigintos galvos,
kai vaikystėj rūkiau prie garažų,
kada perkrovas didino Vilnius
jo link palei upę

muštant kosminj būgną
pasaulij įkūrusioj grupėj,
parazito gyvenimą gavus
kaip smulkmenų grąžą –
išsitrauksiu save
iš prišlapintų miesto griuvėsių
estetikos, kur net šios eilės
daugiau nei jas kalęs,
o pamynusi tvarką
iš oro dinamikos dėsnių
kamanė dūzgia piliarožén,
bet pastangom *mano* valios

2003 08 08

SECOND HAND

negi dabar čia pradésiu nuo séjamo lino
negi tuo imsiu ir vaižganto kančią išbūsiu
negi auginsiu avis karšiu vilną ar medvilnę rinksiu
kas pasakykite megzti ar austi dar moka

net jei ir audinj kokj nenuaujā turēčiau
rietimą angliskos vilnos prieš karą senelio taupyta
net jei ir kinišką šilką kuris ir už liepsnų lengvesnis
net jei ir ką čia kalbu iš liepsnos vien tik smalkės

ką gi jokių juk nėra galimybių pačiam pasisiūti
talentų tai jau tikrai neturiu už naujus sumokėti

tais kuriuos pirkotės brangiai ar gavot už nieką
jūsų dėvėtais drabužiais dangstau savo sielą

savo virpančią sielą tiesiog man jos būna taip gaila
dangstau ją o ji drabuželių nešiotų nenori
nenori ir baigta verkšlendama spardos ir daužos
drabužiai ant popieriaus gulas o ji toliau virpa

1999 04 22

SIAURUKAS ČIA SUKA IŠ SAULĘ

Siaurukas čia suka iš saulę,
iš rūką panyra. Ir kas
pasaulis yra? Tik apgaulė
pro grimzstančių medžių šakas.
Kada iš nakties kyla vėjas,
toks lengvas ir amžinas, – gal
sustoki staiga suvirpėjės
ir greitai pasuki atgal,
ir eiki lėtai, tartum nieko
nebuvo, ir lyg nežinai,
ką mes lig mirties pasiliekam,
užmirštame ką amžinai.
Ir Dievui dékok, kad ištrūkom
iš ten. Kurgi buvome mes?
Kur suka siaurukas pro rūką
iš tekančios saulės gelmes.

ŠITOJ ERDVĖJ PRIEŠ PAT UŽMINGANT

Šitoj erdvėj prieš pat užmingant
kadaise rodosi jau būta
apleistas parkas tuopoms sningant
kažkur pro perregimą rūką

fontanas panas liejas fleitom
ir aukštos marmuro skulptūros
pro mus nutolsta tartum laiko
nepakartojamos struktūros

pro tuopų švintančią lapiją
išpaikintas borėjas šypso
ir toj liūdnoj šviesoj atgyja
nejudrūs vandenys iš stikso

tu čia sustoji mylimoji
kam reikalingas šitas parkas
paklausti nori bet herojai
tave nusiveda už rankos

numiręs parko šeimininkas
mane budėti čia palieka
žiūrėti paukščio giesmininko
akim ir nesuprasti nieko

TAIP

Taip
tikriausiai smagu
būtų tverti pasaulius

štai paprastai žodis tévas
ir žodis motina nesusimąstant štai
iš jų dar viena visata apibendrink
jei nori tačiau
žodis nežinau ir žodis myliu

štai (jei ištversi)
irgi dėl saulés energijos
spengiančioje mano smegenų vienutėje
prasikala mažas daigelis

anava pats savyje pumpuras jau

tavo vaizduotėje
sprogsta

VIDURNAKTIS

Vidurnaktis. Kaip niekada jaučiu
senatvés lengvą véją. Ir tik juokas,
kad nebelaukiu jau seniai svečių,
o juk buvau nepralenktas pijokas.

Ilga naktis. Ir aš, manau, teisus,
kad net kozloviškas anų laikų saugumas
mums buvo kiek baisus. Bet nebaisus
ir nejuokingas žodis dvasingumas.

Per daug gal ir nebuvom artimi,

ir laikas mūsų infantiliškos jaunystės
beveik nerealus. Bet netgi gerdami
ieškodavome Dievo karalystės.

Naktis vesi, kaip tirščiai išgertos
kavos puodelyje. Ir sutvarkytas butas.
Ir reikš tyneidžeriams ateinančios kartos
tiktais degtinę žodis Absoliutas.

ŽIEDLAPIS KRIS į TENAI

žydi užupy obelys baltos
nupenėti šeši katinai
mano angele negi aš kaltas
kad kadaise tenai gyvenai

tarp senų teologijos knygų
dievo dulkių vėsioj apsupty
nuaustojo iš saulėlydžio stygų
kamaraitėj brükšnys atminty

du brükšniai vėl kažkas man išklero
trys brükšnys keturi viso gero
ledo žiedlapis kris j tenai

sugrįžtu aš vis angele mano
kur gyvenimo prasmę išmano
nupenėti šeši katinai

Triušių narvas

1

nes išties kas yra žmogaus siela

kas yra sielos nemirtingumas
jeigu yra sielos nemirtingumas

aš klausiu nes netikiu
sielos nemirtingumu (ir tai man
baisiau negu pragaro kančios)

aš klausiu nes netikiu
dievo įkvėpimu (ir tai man
mieliau negu rojaus giedojimai)

šitaip mintis po minties žodis
po žodžio aš pats kantriai kas dieną kuriu
savo sielą kuri galbūt pagyvens
kiek ilgiau negu aš

2

baisu bet gyvendamas
aš vis dažniau kalbuosi
su mirusiais vis rečiau
su gyvaisiais

nes kas yra pokalbis:
ar žodžiai kuriais tėvas
veidu teisuolio mokė mane
gyvenimo išminties ar žodžiai
kuriais ir aš mokysiu dukrą

nes kas yra pokalbis: ar skurdus
prisipažinimas skurdžioje meilėje žodžiai
kuriuos šimtmečiais mėginam ištarti naujai

nes kas yra pokalbis: ar tie žodžiai
kuriuos mes pasakom vienas kitam kas ryta
kas vakarą žodžiai kai bandom šnekėtis
neviltynė apie didžius dalykus
po svetimom mintim pasirašydami

ar tai dabar aš kalbuosi su tavimi

ne mes juk čia kalbam tai jie
vis arčiau ir arčiau kartojas mūsų balsais

ar tai tu iš toli mėgini man kažką pasakyti

tai jie tegali išgirsti vienišo šauksmą
tai tik jie negailestingai mus išklausys iki galos

todėl
kuo toliau
tuo dažniau aš kalbuosi su mirusiais
kuo toliau tuo drąsiau
kol užkalbins kas nors ir mane

3

skauda kas dieną labiau kas naktj
su tavimi tampa vienišesnis kas dieną

žiauresnis daraus i visiems kuriuos myliu
(ir dukros švelnus priartėjimas
tik trumpam nuramino mane) kas naktj
galvoju pabaigt užmingant sakau
rytoj viskā pradēsiu kitaip

aš dar gyvenu šiame pasaulyje ir tai
kas vyksta tame kas kartą
jvyksta su manimi

4

aš niekada neišmoksiu mirties kalbos
(net paskutinę akimirką)

nes ir mirę kalba su mumis tik tiek
kiek jie yra gyvi nes nera mirusių
yra tik tai
ką siekia mūsų gyva atmintis

ir aš niekada neišmoksiu mirties kalbos

nes net mirusių knyga yra
seniausias mūsų gyvybės šaltinis nes viskas
lig šiol mūsų sąmonėj buvo
nesibaigiantis amžinas ciklas

ir aš nenoriu mokytis
mirusio vandens kalbos
aš nenoriu nenoriu mokytis
kalbos mirusios sielos
gyvame artimo kūne

ir aš niekada neišmoksiu mirties kalbos
kokius pavidalus ji pasirinktu
kaip gražiai kaip viliojančiai beskambėtū

nes nuolankiai mes mokomės

kas dieną baisesnio kalbėjimo: paskutinių miškų

upių ir ežerų gyvo vandens kalbėjimo
paskutinio kalbėjimo kaimų ir lygumų
kalbėjimo mirusiuju ir gyvujų
kad sugebėtume tinkamai atsisveikinti

nes prieš šimtmečius kalbėję mirusia kalba
su kiekvienu sugrąžintu žodžiu
tampa kaskart gyvesni mumyse nes galbūt
kada nors ir mes taip sugrįsim gyventi

nes daina mirdama
dar suskamba mūsų lūpose
ir išnykus rūšis tampa mūsų
skaudžiausia dalim (jie nekeršija mums
jie paprasčiausiai numiršta)

taip ausų tyloje medis šlamės
ir paukštis praskris akių tamsoje
net ir pačioj skaudžiausioj baigty
jei liks nors viena gyva siela
išgelbėtas liks pasaulis

5

nes kelias iš namų
visada yra kelias namo
ne dėl to kad žemė yra
apvali ne dėl to
kad sūnus palaidūnas sugržta

šimtą kartų skaudžiau

ir ne dėl to kad palikęs namus
supranti juos turėjės

ir net ne restauracija
kadai matyto vaizdo
ar išgirsto garso
net ne išplėštas kvapas
ir net ne bandymas susapnuoti

šimtą kartų toliau

savo trečiąjį vasarą
aš galiu pavadinti namais:
tie keisti dideli žmonės

kurie tada gyveno su manimi
kurių jau daugelio nebéra
aš žinau (ir tai nėra paradoksas)
kuo toliau aš tolinuosi link jų
tuo dažniau jie kankinamai
bando mane prisiminti

iš triušių narvo pro groteles matau štai
susėdę visi po jazminais
lauko virtuvėje
mirusieji ir gyvieji
girdžiu šaukia mane vardu
aš glaudžiu prie savęs šiltą triušio kūnelį sudie
amžinai

Ars poetica

Pasaulis baigias, todėl
reikia rašyti eiléraščius.

Kas dieną tvirtai pasiryžus,
lyg dirbtum kokį prasmingą,
tik tau vienam suprantamą darbą:
statytum namus, laivą
nykstančiai savo šeimynai,
arba restauruotum šventyklą
numirusios andai religijos.

Reikia rašyti eiléraščius
net ir sekmadieniais, nes
tai yra šventė, tai yra darbas,
prilygstantis kunigo darbui.
Nes pasaulis baigias diena po dienos,
pasaulis baigias netgi sekmadieniais.

Todėl reikia rašyti eiléraščius,
reikia statyti namus, jei juose
ir nebus kam gyventi,
reikia kantriai pamatą ręsti
diena po dienos, nes galas,
jei Dievas numirs anksčiau nei kalba,
ir kalba anksčiau nei pasaulis.

Asketo mirtis

Maža, dviem taškeliais, Dievo karvytė
ropoja smilgos stiebu, visai prie tavo akies.
Rytas išaušo saulėtai giedras, audra
nugriaudėjo šonu. Miškas
pilnas alsios gyvybės,
kurią tu girdi kurstančiom savo ausim.
Visur kur pilna sferų muzikos,
ir angelų balsai
susilieja gegutės kukavime. Pievom
briedis atveda tavo dukrą ir sūnų,
pasenusias tavo žmonas, mirusius
tėvą ir motiną, senelius. Juos seka
raišas pagoniškas velnias, Žemyna,
šešios raudančios laumės. Angelų balsai
vis arčiau. Tavo akis
regi tik Dievo karvytę, kuri,
pasiekusi smilgos viršūnę,
išskleidžia sparnelius ir pakyla į dangų,
lengvai nešdama tavo sielą
į degančius savo namus. Staiga pasunkėjusį,
musių ir mašalų nusėstą išsekusį kūną
priima palengvėjusi žemė, visi
mirusieji ir gyvieji.

Poilsis II

va ir vasara baigias greičiau negu mirksnis prieš mirtį
sutalpina savin šimtą tūkstančių vasarų gal
mes jau regim seniai ko vis vien neišvengsim patirti
kai sugrįžę ilgam šimtui tūkstančių metų atgal

mes sustojam prie upės o upėje pilna gyvybės
ir nutolstančioj pievoj mus stebi drugiai ir žiogai
ir atėjusios mūsų dvi švytinčios skaidrios būtybės
(aš labai pavargau tu taipogi labai pavargai)

Viešpatie, grybą radau

Dievo ir aš nemačiau, bet užtat užėjau
baravyką miškelyje. Didelis buvo, gražus,
archetipinis visas. Kodėl taip išeiti bijau,

jeigu viskas, prie ko prisirišęs esu, greit pražus?

Jau tada aš žinojau, kai lapą lazdyno liečiau –
taip gal pinigus liečia savęs išsigandęs vagis
Kosmonaute vaikystės, j ten mes nukaksim greičiau,
nei tą spiečių išvys teleskopo apstulbus akis.

Labas, skraidančios lėkštės! I kur nuskraidinsit mane
subtiliaisiais pasauliais? Ar šitas jums rodos grubus?
Aš juk viską žinau, senas grybas man sakė sapne –
begalinis esu. Ir todėl, kaip ir jūs, – nesvarbus.

Atsirišti valtelę ir irtis, kol baigsis era,
kol ištirps atmintis ir aplinkui teliks tik vanduo.
Laikas pasirenka mus ir todėl jo nėra.
Kopiant j Kakaro kalną praeina rudo.

PLIKLEDIS KATEDROS AIKŠTĖJE

pasiklyst nejmanoma, – lauksi nelauksi – ateis
ateistų kalėdos su kopiančios saulės grąža –
užmokėta jausmingais, tuščiais sakinių statiniai,
paauglystės svajonėmis, temstančio proto varža

čiuožkim, čiuožkim, – užšalus tévynė, giliau – sekluma
vos alsuojančiai sielai, – kažkas ten, po gruodžio ledu,
amžinoj tékmėje suvirpėjo, paskui – tik suma praeitujų
gyvenimų, – kur link, adomai, vedu

kur link raudu – išverkčiau iš lenkų kalbos, kaip antai:
už sveikatą brangesnė, – beveik kaip baltaké pigi,
tartum spiritus – siela, – ką jos akimis pamatai
lietuvon atsimerkdamas – viešpatie, kaip tu sergi

nuo liežuvio nuslydės krenti su mamom ir velniais, ir,
nešventą mergelę palietęs, verti ją tyra, slidinėji po
aikštę, lyg eitum vandens telkiniais, bet nėra čia
stebuklo – negali jo būti – yra

Aidas Marčėnas, *Elinė*, rinktiniai eilėraščiai, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2006, p. 291, 265, 53, 148, 253, 318, 7, 376, 135, 365, 166, 182, 325, 247, 184, 62, 203, 185, 26–33, 97, 112, 140, 205, 217.

JEI TU BŪTUM DABAR MIRUSIŲJŲ

Yra vienas kitam ir pašnekovai, ir vertintojai, ir publika, ir geras fonas – kultūros monada.
(Iš Šiuolaikinės lietuvių literatūros)

sulipdė mus kaip Siamo
dvynius, nepanašius
savo žemaisiais pasireiškimais,
skirtingus
aukštaisiais ketinimais

patys kalti, nederéjo
taip patikliai sukristi
į dvigulę žydrąją knygą
baltujų lankų kombinacijo

buvai pirmutinis, labiau
pirmapradis, sakytumei
ubagas prie bažnyčios
vartelių demonstruojantis
savo žaizdas, besikrapštantis,
kad neužgytų

totoriškai rusišku stiliumi
bréždavai tiesą motulę
panoséje Dievo, o kartais
išslysdavo bruožai –
turi pripažint – moralisto

ir visgi žinojai – *profanum*
nieko nevertas be *sacrum*,
o sacrum pigus be *profanum*

ieškodamas skaudančių vietų
atrasdavai
juoko kauliuką

būdamas žiauriai jautrus
būdavai jautriai žiaurus
ir, tiesą pasakius

pakankamai blogas poetas,
tad, ilgédamasis tobulybės,
iš bjauryscią sukurt
sugebėjai kelis
ontologinio grožio
eiléraščius

ką bepridurti? mylėjau tave
stipriau nei neapkenčiau
ir didžiavausi tavim daug labiau,
nei tau pavydėjau

džiaugiausi tave ataidėdamas,
kalboje tiesinau
ką sulankstei, mylėjau
tave tartum broļ –
komplikuota broļžudžio meile

greitai man bus
penkiasdešimt ir tuščia

atėjus numirt j šią dykrą

2004 06 06

Aidas Marčėnas, *Pasauliai*: lyrika, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2005, p. 118–120.